

**«Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин
органдары тарабынан юридикалык жактарды, филиалдарды жана
өкүлчүлүктөрдү каттоонун тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу»
Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтом
долбооруна негиздеме-маалымкат**

1. Долбоордун максаттары жана милдеттери

Министрлер Кабинетинин ушул токтом долбоору Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин 86-100-беренелерине, «Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинети жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13 жана 17-беренелерине ылайык иштелип чыккан.

Сунушталган долбоордун максаты Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин органдары тарабынан юридикалык жактарды, филиалдарды жана өкүлчүлүктөрдү каттоо тартиби жөнүндө жобонун долбоорун бекитүү болуп саналат.

2. Баяндоочу бөлүмү

Бүгүнкү күндө юридикалык жактарды каттоо «Юридикалык жактарды, филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын негизинде юстиция органдары тарабынан ишке ашырылат.

«Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4-беренесине ылайык мыйзам деп Жогорку Кеңеш тарабынан белгиленген тартипте кабыл алынуучу жана кыйла маанилүү коомдук мамилелерди жөнгө салуучу ченемдик укуктук акт түшүнүлөт. Демек, ар бир мыйзам жөнгө салуунун так предметин белгилөөгө жана укуктун тигил же бул тармагынын концептуалдык багыттарын аныктоого тийиш.

Ошону менен бирге «Юридикалык жактарды, филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын жоболору нускамалык, жол-жоболук жана техникалык мүнөзгө ээ экендигин белгилей кетүү зарыл. Атап айтканда, бул мыйзам төмөнкүдөй маселелерди жөнгө салат:

- каттоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу органды аныктоо;
- бирдиктүү реестрди каттоонун жана жүргүзүүнүн деталдуу жол-жобосу;
- документтердин тизмеси жана каттоо мөөнөттөрү;
- кайра каттоо учурлары;
- макулдашуу жана билдирүү маселелери;
- аткаруу бийлик органдарынын ыйгарым укуктары ж. б.

Мында бул Мыйзамды жөнгө салуу чөйрөсү жарандардын конституциялык укуктары жана милдеттери, аларды чектөө, укуктук тармактын негизги багыттары, мамлекеттик органдардын жоопкерчилик системасы маселелерин козгобойт.

Ошентип, «Юридикалык жактарды, филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттоо жөнүндө» Мыйзамдын жоболорунун негизги бөлүгү мыйзам деңгээлинде регламенттөөнү талап кылбайт жана мыйзам алдындагы актыны жөнгө салуунун предмети болуп саналат.

Буга байланыштуу, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын инвентаризациялоонун жана мыйзамдарды бюрократизациялоонун алкагында «Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү жана «Юридикалык жактарды, филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамын күчүн жоготту деп таануу тууралуу» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын долбоору иштелип чыкты жана макулдашуу жол-жобосунан өтүүдө.

Аталган мыйзам долбоору менен «Юридикалык жактарды, филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы күчүн жоготту деп таануу сунушталгандыгын белгилей кетүү зарыл.

Мында, аталган Мыйзамдын концептуалдык ченемдерин Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинде кароо сунуш кылынат, анткени аталган кодекс юридикалык жактарды түзүү маселелерин да жөнгө салат.

Ошентип, аталган Мыйзамдын нускамалык, методикалык, техникалык жана жол-жоболук мүнөздөгү ченемдерин эске алуу менен бул маселени Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин чечиминин деңгээлинде жөнгө салуу сунушталат.

Жогоруда баяндалгандарды эске алуу менен, аталган мыйзам долбоору менен катар юридикалык жактарды, филиалдарды жана өкүлчүлүктөрдү каттоо тартиби жөнүндө жобонун долбоору иштелип чыкты, анда каттоо системасына байланыштуу деталдуу жоболор жөнгө салынат.

Муну менен катар Министрлер Кабинетинин сунушталган токтом долбоору «Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү жана «Юридикалык жактарды, филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамын күчүн жоготту деп таануу тууралуу» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы күчүнө кирген күндөн тартып күчүнө кирет.

Ошону менен бирге, долбоорду бекитүү учурунда Кыргыз Республикасынын Санариптик өнүктүрүү министрлигинен, Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинен жана Кыргыз Республикасынын Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетине караштуу Социалдык фонддун сын-пикирлер келип түшкөндүгүн жана жарым-жартылай эске алынганын белгилейбиз.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматы тарабынан сын-пикир берилген, ага ылайык бул токтомдун долбоорун кабыл алуу мөөнөтүнөн мурда болугону белгиленген.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомунун долбоорунда «Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» жана «Юридикалык жактарды, филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамын күчүн жоготуу Кыргыз Республикасынын Мыйзамы күчүнө кирген күндөн тартып бул токтом расмий жарыяланууга жана күчүнө киретгендиги тийиш экендиги каралгандыктан, ошондой эле бул долбоор Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясында каралууда экендигин белгилеп, юридикалык жактарды каттоо чөйрөсүндө укуктук мамилелерди жөнгө салууда боштукка жол бербөө максатында ушул токтомдун долбоорун алга жылдырууну максатка ылайыктуу деп эсептейбиз.

3. Мүмкүн болуучу социалдык, экономикалык, укуктук, укук коргоочулук, гендердик, экологиялык, коррупциялык кесепеттердин божомолдору

Министрлер Кабинетинин токтомунун долбоорун кабыл алуу социалдык, экономикалык, укуктук, укук коргоочулук, гендердик, коррупциялык терс кесепеттерге алып келбейт.

4. Коомдук талкуунун жыйынтыктары жөнүндө маалымат

«Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 22-беренесине ылайык токтомдун долбоору Министрлер Кабинетинин расмий сайтына 2022-жылдын 9-апрелинде жана ченемдик укуктук актылардын долбоорлорун коомдук талкуулоонун бирдиктүү порталына 2022-жылдын 31-мартында жайгаштырылган.

5. Долбоордун мыйзамдарга шайкеш келүүсүнө талдоо

Улуттук мыйзамдардын ченемдерине жүргүзүлгөн талдоонун жыйынтыгы боюнча Министрлер Кабинетинин токтомунун долбоорунун ченемдери мыйзамдардын ченемдерине, ошондой эле Кыргыз Республикасы катышуучу болуп саналган, белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерге каршы келбейт.

6. Каржылоо зарылдыгы жөнүндө маалымат

Долбоор мамлекеттик бюджеттен финансылык чыгымдарды талап кылбайт.

7. Жөнгө салуучулук таасирин талдоо жөнүндө маалымат

Министрлер Кабинетинин токтомунун долбоору жөнгө салуучу таасирди талдоого алынбайт, анткени ишкердик ишти жөнгө салууга багытталган эмес.

Министр

А.Б. Баетов